

**ILMIY-METODIK TAVSIYALAR VA O'QITISH METODIKASINI
ILG'OR TA'LIM TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA
TAKOMILLASHTIRISH**

Sh.A.Rashidov

O'zbekiston-Finlandiya pedagogika instituti

“Matematika va informatika” kafedrası

Erkin tadqiqotchi

+998979114459

sherzodrshdv@gmail.com

***Annotatsiya.** Ushbu maqolada ta'lim xizmatlarini rivojlantirishda ilmiy-metodik tavsiyalar va o'qitish metodikasini ilg'or ta'lim texnologiyalari asosida takomillashtirish masalalari fikr mulohazalar va takliflar ishlab chiqilgan.*

***Kalit so'zlar:** ta'lim xizmatlari, ilmiy-metodik tavsiyalar, o'qitish metodikasi, ta'lim texnologiyalari.*

Jahonda ta'lim tizimiga e'tibor barcha mamlakatlar uchun iqtisodiyotni rivojlantirish, jamiyat farovonligini ta'minlash kafolati ekanligi e'tirof etilgan. Hozirda yangicha ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy munosabatlar, ilm-fan va texnika yutuqlari asosida aniq fanlarni o'qitish jarayoni texnologiyalashtirilmoqda. Xizmatlar sohasida axborot texnologiyalari fanini o'qitish sifatini oshirish tendensiyalarining amaliyotga keng tatbiq etilishi talabalarning axborot bilan ishlash mahoratini oshirishga, ularning ijodiy va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini shakllantirishga xizmat qilmoqda.

Xizmatlar sohasida axborot texnologiyalari fanini o'qitish metodikasini takomillashtirish yuzasidan ishlab chiqilgan nazariy-metodologik va amaliy takliflar:

- talabaniq mustaqil ta'lim olishi;
- dars jarayonini loyihalashtirish komponentlarini

xizmatlar sohasida axborot texnologiyalari fanini o'qitishning metodik tizimiga kiritishga nisbatan ijodiy yondashuvlar, ya'ni:

- o'qituvchining innovasion faoliyati;
- talabaning mustaqil ta'lim olishi va o'zini-o'zi baholashiga oid nazoratlar tizimi;
- o'qituvchi va talabaning o'zaro dialogini ta'lim amaliyotida qo'llash asosida xizmatlar sohasida axborot texnologiyalari fanini talabalar tomonidan o'zlashtirilish imkoniyatlarining oshishiga xizmat qiladi.

Xizmatlar sohasida axborot texnologiyalari fanini o'qitishning fanlararo va o'quv mavzularidagi:

- tayanch tushunchalarning aloqadorlik ko'rsatkichlari asosida aniqlashtirish;
- darslarni shaxsga yo'naltirilgan ta'lim texnologiyasiga ko'ra loyihalash bosqichlari;
- xizmatlar sohasida axborot texnologiyalari faniga oid bilimlarni rivojlantirishga qaratilgan interfaol metodlar

yordamida dars jarayonini takomillashtirish bo'yicha taklif va tavsiyalar ta'lim jarayoniga tatbiq etilgan.

Ma'lumotnoma natijasida fanlararo va o'quv mavzulari o'rtasidagi:

- aloqadorlikni mustahkamlash;
- o'qitishning pedagogik imkoniyatlarini kengaytirish;
- ta'lim samaradorligini oshirish imkonini bergan;

Ijodiy muhit yaratuvchi kreativ yondashuvlar:

- o'qituvchining innovasion faoliyati;
- talabaning mustaqil ta'lim olishi, anglash, xotirada saqlash, qo'llash;
- nazoratga tayanilgan holda, shuningdek, o'qituvchi va talabalarning turli faoliyatlarini integrasiyalash

asosida xizmatlar sohasida axborot texnologiyalari fan mavzularini o'zlashtirishga oid ilmiy-metodik tavsiyalar va o'qitish metodikasini ilg'or ta'lim

texnologiyalari asosida takomillashtirish va loyihalab o'qitish orqali ta'lim samaradorligini oshirishga imkoniyat yaratadi. Oliy ta'lim muassasalarida o'qitiladigan xizmatlar sohasida axborot texnologiyalari fani dars jarayonida loyihalashtiriladi va unda modelning har bir komponentiga alohida e'tibor qaratilishi shart.

Oliy ta'lim muassasalarida o'qitiladigan xizmatlar sohasida axborot texnologiyalari o'quv fanining mundarijasidan joy olgan mavzu va uning mazmuniga doir

- manbalar o'rganildi, chunonchi,
- materiallar yig'ildi va
- ularning mohiyati bilan tanishib chiqildi,
- ularda ilgari surilgan g'oyalar umumlashtirildi, turkumlashtirildi va yaxlitlandi.

Chunki dars mashg'ulotlarini loyihalashtirishda ushbu o'quv fani o'qitiladigan ta'lim yo'nalishi

- Davlat ta'lim standarti,
- malaka talablari va
- shu asosda ishlab chiqilgan o'quv reja,
- o'quv fan dasturi,
- darslik,
- o'quv va o'quv-metodik qo'llanma
- hamda metodik tavsiyanomalar,

o'quv faniga tegishli bo'lgan boshqa o'quv materiallari asosiy manba bo'lib xizmat qiladi. Xizmatlar sohasida axborot texnologiyalari fanini Oliy ta'lim muassasalarida o'qitishni samarali tashkil qilish uchun, avvalambor, o'qitish jarayonini oldindan rejalashtirib va dars ishlanmalarini tuzib chiqishda o'qitish maqsadlarini oldindan aniq belgilab olish asosiy o'rin tutadi.

Shundan kelib chiqib Oliy ta'lim muassasalarida xizmatlar sohasida axborot texnologiyalari faniga doir har bir dars mashg'ulotining pedagogik texnologiyalar

tamoyillari asosida loyihalarini ishlab chiqish va ta'lim jarayoniga joriy qilish kunning talabidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Ахунова Г. “Ўзбекистонда таълим хизматлари маркетинги муаммолари. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта-махсус таълим вазирлиги, Тошкент Давлат иқтисодиёт университети. –Т.: “Иқтисод-Молия”, 2005 й.– 244 б.
2. Котляр Ф. “Основы маркетинга”. – М.: Изд. Дело, 2006.
3. Сонь Т.А. “Формирование рынка образовательных услуг” / [www.marketing/spb.ru](http://www.marketing.spb.ru)
4. Попов Е.Н. “Услуги образования и рынок” // РЭЖ. №6. 1992. –С. 43-49.